

Medicinski centar Karlovac u Domovinskom ratu

Ivan Krajačić

UDK 356.33
Prispjelo: 10 lipnja 1995.

Opća bolnica Karlovac

Autor analizira organizacijski preustroj Medicinskog centra Karlovac iz mirnodopske u ratnu zdravstvenu ustanovu. U novim i specifičnim okolnostima, obilježenim velikim odljevom kadrova, udaljenošću samo 2 km od crte bojišnice, izravnom ugroženošću od neprijateljskog borbenog djelovanja, povremenim velikim priljevom novih ranjenika, čiji broj premašuje kapacitete ustanove, ozbiljnom, stručnom i savjesnom reorganizacijom ustanove

pružena je adekvatna medicinska potpora braniteljima i pučanstvu županije u tim sudbonosnim vremenima. Bez relevantnije pomoći stručnjaka iz drugih ustanova, preostali djelatnici korektno su zbrinuli sve ranjenike s pripadajućeg terena te postigli odlične rezultate u segmentu ratne kirurgije. Visoki moral i jasne stručne odrednice bili su temelj ovih dostignuća.

Ključne riječi: Domovinski rat, Medicinski centar Karlovac

U samome začetku oružane agresije na Hrvatsku, u događajima na Plitvicama, koje je povijest zabilježila kao "Krvavi Uskrs", 31. ožujka 1991. godine, na dan kada je pala prva žrtva našega Domovinskog rata (mladi policajac Josip Jović) - Medicinski centar u Karlovcu imao je obvezu i priliku da prvi u "Lijepoj našoj" zbrine ranjene pripadnike postrojbi Hrvatske vojske (tada Zbor narodne garde) i policije, stradale na zadacima uspostave punog suvereniteta i ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske. Zato mi, liječnici iz Karlovca, s ponosom ističemo da smo prvi stavili na raspolaganje sve svoje znanje i vještine, ali i srce, ranjenim braniteljima Hrvatske.

RATNA ZBILJA I TIJEK DOGAĐAJA

Okrutna zbilja ubrzo će potom pokazati da agresor ne preza ni od uništavanja civilnih ciljeva, pa će i mnoge nevine civilne žrtve pomoć i spas potražiti u krilu naše bolnice. A mi smo se trudili da i u tim sudbonosnim vremenima, radeći u teškim i improviziranim uvjetima, svakog ranjenika zbrinemo na najbolji način, profesionalno i ljudski. Iako kadrovski destkovani (trećina od ukupno 1535 zaposlenih napustila je Medicinski centar Karlovac tijekom 1991. godine), uspjeli smo dobro organizirati liječenje naših ranjenika. U kritičnim

trenucima ostali smo bez najpotrebnijih stručnjaka: 6 kirurga i 5 anesteziologa napustilo je bolnicu. Primorani smo i iseliti prostore operacije, sterilizacije i intenzivne terapije, locirane na V. i VI. katu bolnice, i organizirati rad u prizemlju i podrumu. Granatiranje grada Karlovca rezultiralo je i razaranjima objekata našega Medicinskog centra, ali moramo s ponosom istaći da je, zahvaljujući dobroj organizaciji rada i mjerama zaštite, izbjegnuto da bilo tko od pacijenata ili osoblja, koji su se nalazili u prostorima bolnice, bude ozlijeđen usprkos nizu izravnih pogodaka u samu zgradu. Devet kirurga i šest anesteziologa zbirunulo je tijekom 1991. godine 830 ranjenika, radeći često danonoćno, te bez relevantnije pomoći stručnjaka iz drugih ustanova. U najkritičnijim razdobljima, kada je priliv novih ranjenika nadmašio smještajne kapacitete, vršene su evakuacije već zbrinutih ozlijeđenika u druge ustanove u slobodnom dijelu Hrvatske. Liječnici i osoblje svih drugih službi u sklopu nove organizacijske sheme za potrebe ratnog okruženja naše ustanove dali su velik i učinkovit doprinos u datoj situaciji. I ne samo da smo uspjeli vlastitim snagama riješiti probleme zbrinjavanja velikog broja ranjenika, nego su naši djelatnici, poglavito kirurzi i anesteziolozi, sudjelovali i u terenskom radu u mobilnim kirurškim

ekipama, prateći postrojbe Hrvatske vojske i policije na terenu.

Nastupajuća 1992. godina ne donosi olakšanja i predaha, stotine novih ranjenika traže pomoć i spas u našoj bolnici. Sada već potpuno stabilno organizirani s velikim iskustvom u zbrinjavanju ratnih ozljeda, nastavljamo s radom, udaljeni svega 2 km od crte bojišnice. Jenjavanje intenziteta agresije koristimo za nadoknadu dijelom zapostavljenih aktivnosti pružanja usluga civilnom pučanstvu i zadovoljavanju njihovih potreba u sferi zdravstvene zaštite. Zbog velike ratne štete na objektima Medicinskog centra Karlovac (preko 1.250.000 DEM), te i dalje prisutne permanentne ratne opasnosti, djelatnost se nastavlja u nižim etažama zgrade bolnice.

Tek nastupom 1993. godine dolazi do znatnijeg slabljenja pritiska na našu ustanovu, ako se izuzme posljednji topnički napad na grad Karlovac u rujnu mjesecu. Pristupa se sustavnom saniranju ratnih šteta, koje poglavito vršimo vlastitim sredstvima, ali i uz nesebičnu pomoć brojnih plemenitih donatora iz zemlje i inozemstva.

Od studenog 1993. godine, slijedom ratnih zbivanja u područjima Zapadne Bosne, pregledali smo i liječili više od 1600 bolesnika s tog područja, od čega je bilo preko 600 hospitaliziranih i pretežno operiranih na Kirurškom odjelu. Od prvog dana Domovinskog rata, ali i u svim situacijama, načela humanosti i postulate Hipokratove zakletve naši djelatnici nisu zaboravljali.

ZAKLJUČAK

Osvrćući se danas na proteklo razdoblje našeg postojanja u ovim teškim, ali i povijesnim vremenima, obilježenim borbom za suverenu i samostalnu Republiku Hrvatsku koja nam je svima u srcu, moramo još jednom s ponosom istaknuti: prvi smo uključeni u same začetke zbivanja Domovinskog rata i spremni smo nakon više od četiri godine permanentnih ratnih događanja i opasnosti na našem terenu pružiti svaku daljnju stručnu i organizacijsku potporu u približavanju zajedničkom cilju uspostave suvereniteta na području cijele naše lijepe domovine.

Abstract

KARLOVAC MEDICAL CENTER IN THE HOMELAND WAR

Ivan Krajačić

Karlovac General Hospital

The author analyzes the reorganization of Karlovac Medical Center from a peacetime to a warfare health institution. Soldiers and inhabitants from our country received adequate medical care in these fatal times despite being only 2 km away from the battlefield and despite new and specific circumstances, such as considerable labour drain, immediate dan-

ger of subversive activities and a great inflow of the wounded, whose number sometimes exceeded hospital capacities. This was enabled by a serious, professional and conscientious reorganization of the institution. The remaining personnel treated all the patients from our country correctly and professionally, without any relevant help and support of the experts from other institutions, obtaining excellent results in the field of war surgery. High morale and clear professional ideas were essential for such achievements.

Key words: Homeland war, Karlovac Medical center